

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr n.med. Jolanty Nawrockiej-Rutkowskiej w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych.

Dr n.med. Jolanta Nawrocka -Rutkowska jest lekarzem, absolwentem Wydziału Lekarskiego Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, który ukończyła w 2001 roku.

W latach 2002 – 2005 odbyła studia doktoranckie w Pomorskiej Akademii Medycznej. W 2005 roku uzyskała stopień dr. nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. : „Wpływ leczenia metforminą na stężenie SHBG u pacjentek z zespołem PCO z prawidłowym i podwyższonym stężeniem insuliny oraz ocena klinicznych efektów tej terapii”. Kandydatka ukończyła ponadto Studia Podyplomowe „Dydaktyka medyczna”, także w Pomorskiej Akademii Medycznej. Dr n.med. Jolanta Nawrocka -Rutkowska jest specjalistą w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz specjalistą w dziedzinie endokrynologii ginekologicznej i niepłodności. Aktualnie zatrudniona jest na stanowisku starszego wykładowcy w Klinice Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Ginekologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

Cały dorobek naukowy Kandydatki obejmuje łącznie czterdzieści artykułów, z których trzydzieści osiem opublikowała po uzyskaniu stopnia dr. nauk medycznych. Siedemnaście z nich ukazało się w czasopiśmie z wskaźnikiem oddziaływania. Dwadzieścia jeden to prace oryginalne, 15 prace poglądowe, a pozostałe to opisy przypadków. Łączny wskaźnik oddziaływania jaki uzyskała Kandydatka to 58,326, suma punktów KBN/MNiSW 1592, indeks Hirscha 8.

Na monotematyczny cykl pt. „Wybrane aspekty insulinooporności oraz stresu oksydacyjnego w zespole policystycznych jajników oraz ich wpływ na terapię”, przedstawiony jako osiągnięcie naukowe, składa się sześć prac opublikowanych w latach 2007-2022. W trzech z nich Kandydatka jest pierwszym autorem, w dwóch drugim autorem i w jednej trzecim autorem. Do powstania publikacji, w których nie jest pierwszym autorem, dr n.med. Jolanta Nawrocka -Rutkowska wniosła istotny wkład, który polegał na tworzeniu badanych grup, ustaleniu metodyki badawczej, zebraniu odnośnego piśmiennictwa i przygotowaniu wyników do publikacji. Łączny IF prac wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi 17,793, a liczba punktów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 363. Problemem, który łączy te wszystkie artykuły jest zespół policystycznych jajników, jedna z najczęstszych endokrynopatii u kobiet w wieku rozrodczym. Główne kierunki

przeprowadzonych badań dotyczyły wpływu insulinooporności na zaburzenia metaboliczne, występowanie przewlekłego stanu zapalnego, stresu oksydacyjnego oraz ryzyko rozwoju chorób układu sercowo-naczyniowego.

Na podstawie wykonanych badań, których efektem jest pierwsza publikacja, dr n.med. Jolanta Nawrocka-Rutkowska ustaliła, że zastosowanie metforminy u kobiet z PCOS wiąże się ze wzrostem poziomu SHBG i obniżeniem BMI, niezależnie od stanu wrażliwości na insulinę. Ma to w konsekwencji korzystny wpływ na regulację stężenia wolnych androgenów we krwi leczonych. Praktyczny wniosek, który wynika z tych obserwacji to stosowanie metforminy u wszystkich pacjentek z rozpoznaniem PCOS, bez względu na obecność otyłości i insulinooporności.

Druga publikacja z cyklu odnosi się do roli leptyny w patogenezie PCOS i wpływu zastosowania metforminy na jej poziom w zależności od współistnienia insulinooporności, otyłości i wyjściowych wartości stężeń androgenów. Kandydatka zaobserwowała podwyższone stężenie leptyny u pacjentek z tym zespołem, które obniżało się po zastosowaniu metforminy w przypadku kobiet z prawidłową masą ciała, prawidłowym poziomem androgenów i nieupośledzoną tolerancją glukozy.

Kolejna (trzecia) publikacja jest artykułem przeglądowym, który ukazał się w czasopiśmie naukowym posiadającym wskaźnik oddziaływania. Artykuł przedstawia aktualne zaawansowanie badań nad rolą stanu zapalnego w rozwoju chorób układu sercowo-naczyniowego u kobiet z PCOS, z uwzględnieniem wczesnej diagnostyki i możliwości ich prewencji. Obecność PCOS wiąże się ze zwiększonym ryzykiem rozwoju zespołu metabolicznego zarówno u kobiet otyłych jak i kobiet z normalną masą ciała. Kobiety z tym zespołem często mają podwyższone poziomy markerów stanu zapalnego takich jak IL-18, TNF, IL-6 i hs-CRP. Oznaczanie tych substancji może być użyteczne w ocenie ryzyka rozwoju cukrzycy i chorób układu sercowo-naczyniowego i tym samym pozwoli na wdrożenia właściwej profilaktyki.

Publikacje numer cztery i pięć określają związek stresu oksydacyjnego z wartościami parametrów antropometrycznych i ryzykiem rozwoju zaburzeń sercowo-naczyniowych u kobiet z PCOS. Z przeprowadzonych przez Kandydatkę badań wynika, że insulinooporność, niezależnie od otyłości, jest powodem stresu oksydacyjnego u kobiet z PCOS. Dołączenie do standardowej terapii PCOS antyoksydantów powinno mieć korzystny wpływ na jej wyniki. Z kolei nasilenie stresu oksydacyjnego, które w tym zespole jest większe niż u kobiet zdrowych, powiązane jest z wzrostem stopnia ryzyka chorób układu krążenia. Ryzyko to potęguje współistnienie hiperandrogenizmu i insulinooporności.

W ostatniej, szóstej, publikacji analizowano wpływ diety redukcyjnej o niskim indeksie glikemicznym (IG), bogatej w witaminy, na stężenie wybranych witamin i antyoksydantów u kobiet z PCOS. Przeprowadzone badanie wykazało, że odpowiednio zbilansowana dieta redukcyjna o obniżonym indeksie glikemicznym poprawia poziom niektórych witamin u kobiet z PCOS. Dodatkowo zastosowana dieta nie prowadziła do poprawy poziomu witamin z grupy B, w związku z czym celowa jest także suplementacja witaminy B1, niacynamidu oraz, dla zwiększenia wrażliwości na insulinę, folianów w połączeniu z inozytolem.

Przedstawiony jako osiągnięcie naukowe cykl sześciu prac jest spójny i ma istotną wartość zarówno poznawczą jak i praktyczną. W swoich badaniach dr n.med. Jolanta Nawrocka - Rutkowska skoncentrowała się na insulinooporności u kobiet z PCOS i jej wpływie na występujące w tym zespole zaburzenia hormonalne, metaboliczne, nasilenie stresu oksydacyjnego i przewlekłe zapalenie. Wynika z nich, że hamowanie wątrobowej produkcji glukozy i uwrażliwienie tkanek obwodowych na działanie insuliny endogennej u kobiet z rozpoznaniem PCOS ma korzystny wpływ na indeks masy ciała i stężenie androgenów niezależnie od stopnia wrażliwości na insulinę. Pokazuje to pośrednio, że insulinooporność nie jest jedynym czynnikiem rozwoju PCOS. Dodatkowo takie postępowanie prowadzi do spadku stężenia leptyny u kobiet nieotyłych z prawidłowym stężeniem androgenów i bez upośledzonej tolerancji glukozy. Insulinooporność u pacjentek z PCOS, niezależnie od współistnienia otyłości, prowadzi do stresu oksydacyjnego i jest u tych kobiet czynnikiem ryzyka choroby kardiometabolicznej. Zastosowanie u kobiet dotkniętych PCOS odpowiednio dobranej diety może prowadzić do poprawy wrażliwości tkanek na insulinę, redukcję stresu oksydacyjnego i zmniejszenie ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego. Powyższe wyniki uzyskano na podstawie analizy wyników badań przeprowadzonych na grupach badanych o stosunkowo małej liczebności. Nie umniejsza to jednak ich wartości naukowej i praktycznej, co potwierdziły pozytywne opinie recenzentów czasopism, w których ukazały się te publikacje.

Pozostały dorobek naukowy dr n.med. Jolanty Nawrockiej -Rutkowskiej dotyczy dwóch grup problemów klinicznych, a mianowicie łagodnych schorzeń ginekologicznych przebiegających z zaburzeniami miesiączkowania i zaburzeń statyki żeńskiego narządu rodowego.

W pierwszej grupie tematycznej Kandydatka jest autorem i współautorem dziewięciu prac, w tym siedmiu prac oryginalnych i dwóch prac poglądowych. Na uwagę zasługują zwłaszcza publikacje dotyczące zastosowania selektywnego modulatora receptora progesteronu w leczeniu mięśniaków macicy, które określają optymalne parametry wyjściowe do takiego

sposobu leczenia. Dodatkowo wskazują, że jego działanie na mięśniaki odbywa się także poprzez zmniejszenie nasilenia stanu zapalnego, obniżenie ekspresji markerów proliferacji PCNA oraz Ki67, a także nasilenie apoptozy w obrębie komórek mięśniaka.

Tematem kolejnych dziesięciu publikacji dr n.med. Jolanty Nawrockiej -Rutkowskiej są zaburzenia statyki narządu rodno i nietrzymanie moczu u kobiet. Dwie z nich ukazały się w czasopismach ze wskaźnikiem oddziaływania, dwie miały charakter pogładowy, jedna z prac powstała w oparciu o współpracę międzynarodową, a jedna to wynik polskich badań wielośrodkowych. Za ważne klinicznie można uznać wykazanie korzyści terapeutycznych połączenia ćwiczeń mięśni dna miednicy mniejszej z ćwiczeniami mięśnia synergistycznego. Podobną wartość ma ustalenie, że w dłuższej obserwacji, taśmy podcewkowe przeprowadzone przez otwory zasłonowe mają wyższą skuteczność w leczeniu nietrzymania moczu niż taśmy załonowe, a także że metody slingowe przynoszą więcej korzyści leczonym operacyjnie pacjentkom niż kolposuspensja sposobem Burcha.

Kandydatka jest ponadto autorem i współautorem innych piętnastu prac, które również odnoszą się do ważnych zagadnień z dziedziny położnictwa i ginekologii.

Dr med. Jolanta Nawrocka -Rutkowska brała czynny udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Była kierownikiem merytorycznym grantu Europejskiego Funduszu Społecznego. Pełniła rolę promotora pomocniczego w zakończonym przewodzie doktorskim. Recenzowała prace przesłane do czasopism zagranicznych ze wskaźnikiem oddziaływania takich jak Biomedicines, Nutrients, International Journal of Environmental Research and Public Health, Life, Journal of Clinical Medicine, Diagnostics. Odbyła dwutygodniowy staż naukowy w Uniwersyteckiej Klinice w Rostoku. Za osiągnięcia naukowe otrzymała czterokrotnie nagrody naukowe Rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego.

Dr n. med. Jolanta Nawrocka -Rutkowska prowadzi zajęcia dydaktyczne dla studentów V i VI roku Wydziału Lekarskiego, studentów pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii na Wydziale Nauk o Zdrowiu oraz studentów V i VI roku Wydziału Anglojęzycznego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Była opiekunem Studenckiego Koła Naukowego. W ramach szkolenia podyplomowego jestem wykładowcą na kursach CMKP, organizowanych w Klinice Ginekologii, Endokrynologii i Onkologii Ginekologicznej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Napisała rozdział dotyczący nietrzymania moczu w podręczniku do ginekologii. Była założycielem Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Uroginekologicznego i aktywnie uczestniczyła w jego działalności, między innymi prowadząc warsztaty szkoleniowe.

Kandydatka nawiązała współpracę z otoczeniem społecznym i gospodarczym realizując programy zdrowotne dla mieszkańców Szczecina.

Przedstawiony do opiniowania dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr n.med. Jolanty Nawrockiej-Rutkowskiej zasługuje na pozytywną ocenę. Kandydatka spełnia kryteria wymagane do uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych zawarte w Ustawie „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z dnia 20 lipca 2018r. (z późn. zmianami). Wobec powyższego składam wniosek do Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie o dopuszczenie dr n. med. Jolanty Nawrockiej-Rutkowskiej do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Knecht 20072023

[Signature]
Prof. dr hab. med. Kazimierz Piłyński
SPECJALISTA GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA
SPECJALISTA GINEKOLOGII ONKOLOGICZNEJ
4369150 Tel. 001 541 012
00604230

